S 124/06-9531/2006/620 V Brně dne 24. května 2006

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení č.j. S 124/06, zahájeném dne 24. dubna 2006 podle § 44 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějšího předpisu, a § 15 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na návrh účastníka řízení, jímž je společnost Tate & Lyle Holland B.V., se sídlem Lagedijk 5, Koog aan de Zaan, Nizozemí, ve správním řízení zastoupená JUDr. Alexandrem Césarem, advokátem, se sídlem Klimentská 46, Praha 1, na základě plné moci ze dne 21. dubna 2006, na povolení spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 a násl. zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vydává toto

r o z h o d n u t í :

Spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 3 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, ke kterému dochází následkem převodu jedné akcie představující 0,49% podíl na základním kapitálu společnosti Eastern Sugar B.V., se sídlem Zwanebloem 31, Breda, Nizozemí, ze společnosti Societe Generale de Participations Sucrieres S.A.S., se sídlem 23 – 25 Avenue Franklin D. Roosevelt, Paříž, Francie, na společnost Zuckerfabrik Jülich AG, se sídlem Dürener Str. 20, Jülich, Spolková republika Německo, a změny ve složení představenstva společnosti Eastern Sugar B.V., se sídlem Zwanebloem 31, Breda, Nizozemí, v jejichž konečném důsledku získá společnost Tate & Lyle Holland B.V., se sídlem Lagedijk 5, Koog aan de Zaan, Nizozemí, možnost výlučně kontrolovat společnost Eastern Sugar B.V., se sídlem Zwanebloem 31, Breda, Nizozemí, se dle § 16 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů,

p o v o l u j e .

O d ů v o d n ě n í :

(1) Při posuzování spojení soutěžitelů vycházel Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále také jen „Úřad“) zejména z návrhu na povolení spojení, dotazníku k povolení spojení, úkonů zakládajících spojení, výpisů z obchodního rejstříku, výročních zpráv, jakož i dalších všeobecně známých skutečností týkajících se spojujících se soutěžitelů.

(2) Skutečnost, že se Úřad spojením soutěžitelů zabývá, byla v souladu s ustanovením § 16 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), zveřejněna v Obchodním věstníku č. 19/2006 ze dne 10. května 2006. Ve stanovené lhůtě 5 dnů pro podání případných připomínek, ani později, Úřad žádnou námitku k uvedenému spojení soutěžitelů neobdržel.

Notifikační podmínky

(3) K posuzované transakci má dojít na základě následujících skutečností. V říjnu roku 2003 převedla společnost Societe Generale de Participations Sucrieres S.A.S., se sídlem 23 – 25 Avenue Franklin D. Roosevelt, Paříž, Francie (dále jen „SGPS“)[1], doposud vlastnící 50% akciový podíl ve společnosti Eastern Sugar B.V., se sídlem Zwanebloem 31, Breda, Nizozemí (dále jen „Eastern Sugar“)[2], jednu akcii představující 0,49% podíl na základním kapitálu společnosti Eastern Sugar na společnost Zuckerfabrik Jülich AG, se sídlem Dürener Str. 20, Jülich, Spolková republika Německo (dále jen „Jülich“). Po předmětném převodu se dva členové představenstva společnosti Eastern Sugar, jmenovaní společností SGPS, vzdali funkce.

(4) Následně byl dne 17. prosince 2003 mezi společnostmi (i) Tate & Lyle plc, se sídlem Sugar Quay, Lower Thames Street, Londýn, Spojené království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Tate & Lyle“), (ii) Tate & Lyle Holland B.V., se sídlem Lagedijk 5, Koog aan de Zaan, Nizozemí (dále jen „Tate & Lyle Holland“), (iii) Tate & Lyle Investments Limited, se sídlem Sugar Quay, Lower Thames Street, Londýn, Spojené království Velké Británie a Severního Irska, (iv) Saint Louis Sucre S.A., se sídlem 23 – 25 Avenue Franklin D. Roosevelt, Paříž, Francie (dále jen „SLS“), (v) SGPS a (vi) Eastern Sugar sjednán Dodatek k Akcionářské smlouvě společnosti Eastern Sugar (dále jen „Dodatek“ a „Akcionářská smlouva“). Podle Dodatku mělo představenstvo společnosti Eastern Sugar čtyři členy, z nichž dva byli jmenováni společností SGPS, zatímco zbývající dva členy jmenovala společnost Tate & Lyle Holland. V návaznosti na sjednání Dodatku se společnost SGPS vzdala možnosti[3] jmenovat jednoho ze svých členů představenstva společnosti Eastern Sugar, s tím, že tento jeden člen představenstva společnosti Eastern Sugar měl být nezávislým členem jmenovaným se souhlasem společnosti Tate & Lyle Holland. Vzhledem ke skutečnosti, že tento nezávislý člen představenstva společnosti Eastern Sugar nebyl dosud jmenován, funguje představenstvo společnosti Eastern Sugar jako tříčlenné, přičemž společnost Tate & Lyle Holland jmenuje dva jeho členy a společnost SGPS jmenuje jednoho jeho člena. V důsledku výše popsaného sledu skutečností, a to i s přihlédnutím ke způsobu rozhodování představenstva společnosti Eastern Sugar[4], získala společnost Tate & Lyle

[1] Společnost SGPS je výlučně kontrolována společností Saint Louis Sucre S.A., se sídlem v Paříži, Francie, která je nepřímo kontrolována společností Südzucker AG, se sídlem v Mannheimu, SRN.

[2] Zbývající 50% akciový podíl byl před transakcí vlastněn a je vlastněn doposud společností Tate & Lyle Holland B.V.

[3] Prostřednictvím dopisu, který společnost Tate & Lyle Holland zaslala dne 20. února 2004 společnosti SGPS.

[4] Otázky složení představenstva společnosti Eastern Sugar, ustavování jeho členů a způsobu přijímání jeho rozhodnutí jsou upraveny v článku 4 Akcionářské smlouvy společnosti Eastern Sugar, ve znění Dodatku.

Holland možnost výlučně ve smyslu § 12 odst. 3 zákona kontrolovat společnost Eastern Sugar, přičemž před transakcí se o tuto možnost kontroly dělila se společností SGPS.

(5) V souladu s rozhodovací praxí Úřadu[5] jsou případy, kdy dochází ke změně kvality kontroly ze společné na výlučnou, považovány za spojení soutěžitelů ve smyslu § 12 odst. 3 zákona[6]. Tento přístup je odůvodněn skutečností, že je uznáván zásadní rozdíl mezi kontrolou výlučnou a kontrolou společnou, kdy v posledně uvedeném případě je vždy nutné brát ohled na potenciálně odlišné zájmy druhé strany nebo ostatních stran[7]. Po zhodnocení relevantních skutečností dospěl Úřad k závěru, že předmětná transakce představuje spojení soutěžitelů ve smyslu zákona.

(6) V dalším kroku se Úřad zabýval otázkou, zda předmětné spojení soutěžitelů splňuje také druhé notifikační kritérium, stanovené v § 13 zákona. Vzhledem k tomu, že čistý obrat dosažený za poslední účetní období na trhu České republiky soutěžitelem, nad nímž je získávána kontrola, tedy společností Eastern Sugar, je vyšší než 1,5 miliardy Kč a zároveň celosvětový čistý obrat dosažený za poslední účetní období dalším spojujícím se soutěžitelem, tedy společností Tate & Lyle Holland, je vyšší než 1,5 miliardy Kč, je podmínka podle ustanovení § 13 písm. b) zákona splněna, a posuzované spojení soutěžitelů tak podléhá povolení Úřadu.

(7) K předmětnému spojení soutěžitelů dochází v návaznosti na spojení soutěžitelů, spočívající v získání možnosti výlučné kontroly ve společnosti SLS, a tím i v její 100% dceřiné společnosti SGPS, společností Südzucker AG, se sídlem v Mannheimu, Spolková republika Německo (dále jen „Südzucker“). V důsledku tohoto spojení soutěžitelů měla skupina kontrolovaná společností Südzucker získat možnost se společností Tate & Lyle Holland společně kontrolovat společnost Eastern Sugar, včetně jejích dceřiných společností na území České republiky, Slovenské republiky a Maďarska. Uvedené spojení soutěžitelů bylo povoleno maďarským soutěžním úřadem s podmínkou, že společnost Südzucker převede svůj podíl na společné kontrole ve společnosti Eastern Sugar na společnost Tate & Lyle Holland[8].

Charakteristika spojujících se soutěžitelů

(8) **Tate & Lyle Holland** je společnost založená podle nizozemského práva, která je výlučně kontrolována společností Tate & Lyle Investments, kterou kontroluje společnost Tate & Lyle (dále společně také jen „skupina Tate & Lyle“). Skupina Tate & Lyle působí celosvětově v oblasti produkce a zpracování třtinového a řepného cukru a obchodování s cukrem a melasou. Rovněž tak se zabývá výrobou obilných sladidel, škrobů a kvasných produktů (například kyselina citrónová a ethanol). Na území České republiky je skupina Tate & Lyle činná prostřednictvím společnosti Eastern Sugar.

(9) **Eastern Sugar** je společnost založená podle nizozemského práva, jejíž akcie jsou před uskutečněním předmětného spojení soutěžitelů ve vlastnictví společnosti SGPS (50% akciový podíl) a společnosti Tate & Lyle Holland (50% akciový podíl). Na území České republiky společnost Eastern Sugar působí prostřednictvím společnosti EASTERN SUGAR ČESKÁ REPUBLIKA, a.s., se sídlem Masarykova č.p. 279,

[5] Viz například rozhodnutí Úřadu ve věci č.j. S 118/03 – spojení soutěžitelů Český Telecom / Eurotel.

[6] V souladu s § 12 odst. 3 zákona se za spojení soutěžitelů považují situace, kdy jedna nebo více osob, které nejsou podnikateli, ale kontrolují již alespoň jeden podnik, nebo jestliže jeden nebo více podnikatelů získá možnost přímo nebo nepřímo kontrolovat jiný podnik.

[7] K tomu viz například rozhodnutí Evropské komise IV/M.23 ve věci spojení ICI/Tioxide.

[8] V České republice nebylo spojení soutěžitelů Südzucker a SLS povoleno rozhodnutím Úřadu č.j. S 57/01-1746/02 ze dne 9. května 2002.

Němčice nad Hanou, IČ: 16193679 (dále jen „Eastern Sugar ČR“)[9], která je činná zejména v oblasti výroby cukru, cukerných produktů a poradenské činnosti v oblasti zemědělských plodin. Společnost Eastern Sugar ČR provozuje cukrovary v Hrochově Týnci, Němčicích a Kojetíně. Kromě toho společnost Eastern Sugar ČR vlastní minoritní akciový podíl ve společnosti Cukrovar Vrbátky a.s., se sídlem Vrbátky č.p. 65, IČ: 469 00 187.

Dopady spojení

(10) Úřad v rámci posuzování spojení soutěžitelů hodnotí jeho dopady na dotčené relevantní trhy. Při vymezování relevantních trhů v jednotlivých případech spojení soutěžitelů, k nimž dochází podle § 12 odst. 3 zákona, se Úřad zaměřuje na činnosti, které na území České republiky vykonává soutěžitel, nad nímž je v důsledku spojení získávána kontrola, a z nich pak zejména na ty, které se zároveň překrývají s činnostmi soutěžitele získávajícího možnost kontroly.

(11) Jak je patrné z výše uvedeného výčtu podnikatelských aktivit spojujících se soutěžitelů, působí společnost Eastern Sugar[10], v níž v důsledku posuzovaného spojení soutěžitelů dochází ke změně kvality kontroly ze společné na výlučnou, na území České republiky v oblasti výroby a distribuce cukru a melasy. Navrhovatel, společnost Tate & Lyle Holland, je v oblasti výroby a distribuce cukru a melasy na území České republiky činná právě prostřednictvím společnosti Eastern Sugar.

(12) Při vymezování relevantního trhu Úřad ve své předchozí rozhodovací praxi[11], a to i s přihlédnutím k judikatuře Evropské komise[12], vychází z rozlišování cukru na (i) cukr průmyslový a (ii) cukr pro domácnost.

(13) Průmyslový cukr je bílý rafinovaný cukr vyráběný z cukrové řepy, který se prodává jako volně ložený nebo ve velkých baleních (v balení po více jak 5 kg). Odběrateli jsou především další zpracovatelé, tj. výrobci potravin a nápojů, kteří jej používají k dalšímu zpracování.

(14) Cukr pro domácnost, tzv. maloobchodní cukr, je bílý rafinovaný cukr vyráběný z cukrové řepy, který se prodává v malých množstvích (balení do 5 kg) pro spotřebitele v domácnostech či v gastronomii. Distribuuje se přes velkoobchodní a maloobchodní sítě.

(15) Společné rysy uvedených druhů cukru jsou spatřovány v tom, že (i) se jedná o fyzicky totožný produkt a (ii) organizace a fungování trhu s cukrem v České republice je výrazně ovlivněno regulačními opatřeními, a to jak na národní úrovni, tak na úrovni komunitární v rámci společné zemědělské politiky.

(16) Trh s cukrem je regulován prostřednictvím dovozních cel, aplikovaných na dovoz cukru z nečlenských zemí do EU, systému minimálních cen cukrovky a intervenčních cen cukru a produkčních kvót, které producentům v jednotlivých státech EU stanovují objem vyrobeného cukru. Cílem uvedených opatření je stabilizace předmětného trhu.

---

[9] Společnost Eastern Sugar je právním nástupcem společností CUKRSPOL PRAHA – MODŘANY, a.s., Hanácké cukrovary, a.s., VUC Praha a.s. a Cukrovar Kojetín, a.s., kdy společnosti Hanácké cukrovary, VUC Praha a Cukrovar Kojetín zanikly a Cukrspol Praha - Modřany se přejmenovala na Eastern Sugar.

[10] Prostřednictvím své dceřiné společnosti Eastern Sugar ČR

[11] Viz rozhodnutí Úřadu ve věci č.j. S 57/01 – spojení soutěžitelů Südzucker / SLS, rozhodnutí Úřadu ve věci č.j. S 47/05 – spojení soutěžitelů Cukrovary TTD a Manolis, nebo rozhodnutí Úřadu č.j. S 142/04 ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona.

[12] Viz například rozhodnutí Evropské komise IV/F-3/M.34.621 (Irish Sugar), nebo rozhodnutí Evropské komise IV/30.178 (Napier Brown – British Sugar).

Výkonnou organizací trhu s cukrem jsou pověřeny národní intervenční agentury, přičemž v České republice je tímto orgánem Státní zemědělský intervenční fond.

(17) V důsledku vstupu České republiky do EU došlo v organizaci a fungování trhu s cukrem v České republice k významným změnám. Odstranění ochranářských opatření, zejména cel a celních kvót ve vnitřním obchodě mezi členskými státy EU, dále zákaz diskriminace zboží podle země původu a základní principy jednotného evropského trhu, k nimž patří i volný pohyb zboží a služeb, vytváří prostor pro volný obchod v rámci celní unie. Producentům cukru ze zemí EU je tak umožněno prodávat v České republice cukr vyrobený v rámci přidělené produkční kvóty a naopak výrobci z České republiky mohou prodávat cukr ve všech státech EU.

(18) I když existují rysy společné pro oba výše uvedené druhy cukru, jsou při vymezování relevantního trhu brána v úvahu jako klíčová kritéria rozdíly v balení, distribuci a profilech zákazníků, které vedou k odlišné struktuře a výši cen.

(19) Navíc platí, že cukr vyráběný z cukrové řepy mohou odběratelé cukru substituovat pouze ve velmi omezené míře. Průmysloví zpracovatelé mohou zaměnit určitou část produktů z cukrové řepy substituty cukru, k čemuž je však třeba mít skladovou základnu diametrálně odlišnou od základny určené pro skladování cukru, a proto tuto možnost mohou mít jen velcí průmysloví zpracovatelé a nikoli drobní spotřebitelé. Skladovatelnost substitutů je možná za podstatně přísnějších podmínek než u cukru a za podstatně kratších lhůt. Při skladování substitutů je potřeba dodržet přísné hygienické a technické podmínky, což u cukru, i dlouhodobě skladovaného, není nezbytné, a proto segment substitutů cukru nemůže výrazně konkurovat cukru krystalickému.

(20) Za substituty cukru lze považovat různé speciální cukry, jako jsou tekuté cukry, škrobové a glukózové sirupy vyráběné z brambor a kukuřice a jiné substituty a náhražky, které však s ohledem na výše uvedené nemohou nahradit v plné míře cukr vyráběný z cukrové řepy především z hlediska jeho použití, trvanlivosti, skladovatelnosti a manipulovatelnosti. Tyto druhy speciálních cukrů se využívají výhradně u zpracovatelů cukru v rámci potravinářského průmyslu či konzervárenství.

(21) Melasa je vedlejším produktem vznikajícím při výrobě cukru, který se používá jako polotovar pro výrobu lihu nebo jako krmivo v zemědělství.

(22) Přestože rozhodovací praxe Úřadu vymezuje s ohledem na skutečnosti, o nichž bylo pojednáno výše, samostatné věcně relevantní trhy, a to trh průmyslového cukru a trh cukru pro domácnost, jež jsou z hlediska geografického vymezeny územím celé České republiky a z pohledu časového vymezeny jako trhy trvalé, charakterizované pravidelně se opakujícími dodávkami, může být vymezení relevantního trhu pro účely posouzení předmětného spojení soutěžitelů ponecháno otevřené, neboť předmětné spojení soutěžitelů nepovede ke zvýšení koncentrace, ani ke strukturálním změnám na trhu.

(23) V oblasti cukru na území České republiky působí ze spojujících se soutěžitelů společnost Eastern Sugar, jejíž tržní podíl[13] se pohybuje v rozmezí 20 % až 25 %. Protože společnost Tate & Lyle Holland je činná v oblasti cukru v České republice právě pouze prostřednictvím skupiny subjektů kontrolované společností Eastern Sugar, posuzované spojení soutěžitelů nepovede ke zvýšení tržního podílu spojujících se soutěžitelů.

[13] Při výpočtu výše tržních podílů spojujících se subjektů Úřad vycházel především z výše podílu na národní produkční kvótě, který byl přidělen společnosti Eastern Sugar ČR, přičemž přihlédl i k objemu dovozů daných produktů na území České republiky a objemu výroby daných produktů na území České republiky.

(24) V oblasti melasy na území České republiky působí ze spojujících se soutěžitelů společnost Eastern Sugar, jejíž tržní podíl se pohybuje na hranici 20 %. Protože společnost Tate & Lyle Holland je činná v oblasti melasy v České republice právě pouze prostřednictvím skupiny subjektů kontrolované společností Eastern Sugar, posuzované spojení soutěžitelů nepovede ke zvýšení tržního podílu spojujících se subjektů.

(25) Spojující se soutěžitelé čelí v oblastech dotčených předmětným spojením soutěžitelů konkurenci ze strany dalších soutěžitelů, mezi které patří společnost Cukrovary TTD, a.s. s přiděleným podílem na národní produkční kvótě ve výši 44 %[14], společnost Moravskoslezské cukrovary, a.s., jejíž podíl na národní produkční kvótě činí 19 %, společnost Hanácká potravinářská společnost s.r.o., jejíž podíl na národní produkční kvótě činí 5,5 %, společnost Litovelská cukrovarna, a.s., jejíž podíl na národní produkční kvótě činí 4,5 %, a společnost Cukrovar Vrbátky a.s. s přiděleným podílem na národní produkční kvótě ve výši 4,4 %.

(26) Některé z vyjmenovaných konkurenčních společností jsou, stejně jako je tomu u spojujících se soutěžitelů, součástí významných mezinárodních, a v rámci celé EU působících, cukrovarnických skupin Nordzucker, Südzucker a Union SDA Tereos. Vzhledem k výše popsaným změnám ve fungování a organizaci trhu s cukrem v EU, zejména pak odstranění překážek obchodu v rámci jednotného evropského trhu, Úřad při posuzování dopadů předmětného spojení soutěžitelů na hospodářskou soutěž v oblasti cukru a melasy v České republice přihlédl i k postavení těchto mezinárodních cukrovarnických skupin v rámci celé EU, které může být vyjádřeno jejich podílem na celkové produkční kvótě EU.

(27) Po zhodnocení situace v oblastech cukru a melasy na území České republiky dospěl Úřad k závěru, že posuzované spojení soutěžitelů nezvýší tržní sílu spojujících se soutěžitelů natolik, že by mělo za následek podstatné narušení hospodářské soutěže.

(28) Pro naplnění podmínky, uvedené v § 16 odst. 2 věta třetí zákona, Úřad v dané věci rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí, a ve stanovené lhůtě toto rozhodnutí vydává.

Poučení o opravném prostředku

(29) Ve smyslu ustanovení § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějšího předpisu, lze proti tomuto rozhodnutí podat do 15 dnů od jeho oznámení rozklad předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Luděk Svoboda
ředitel sekce
ochrany hospodářské soutěže I

[14] Tento údaj zahrnuje i podíl společnosti Manolis a.s., neboť rozhodnutím Úřadu č.j. S 47/05-6420/05-SOHS ze dne 1. prosince 2005 bylo povoleno spojení soutěžitelů Cukrovary TTD a.s. a Manolis a.s.

Rozhodnutí obdrží:
JUDr. Alexandr César, advokát
AK Baker & McKenzie, v.o.s.
Klimentská 46
110 02 Praha 1